

BILAG 1 TIL NOTAT OM KOMMUNERS MULIGHEDER FOR AT UNDERSTØTTE ERHVERVSUDVIKLINGSPROJEKTER

OVERBLIK OVER DE VÆSENTLIGSTE RETLIGE FORHOLD

1. KRAVET OM HJEMMEL

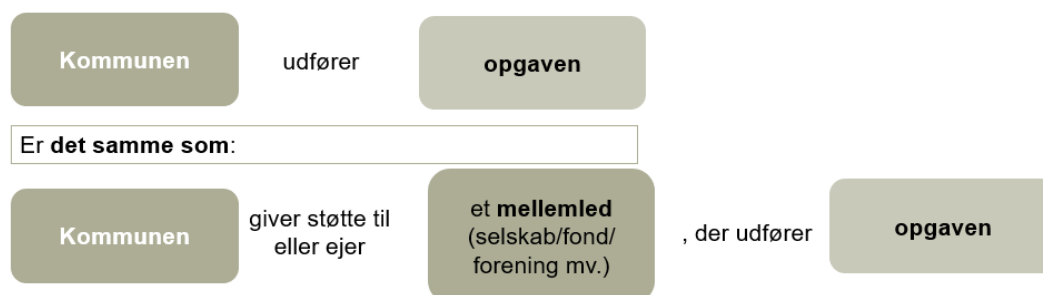
En kommunes dispositioner kræver hjemmel. Det gælder både, når kommunen varetager den givne opgave, og når en kommune udøver støtte til private, herunder private virksomheder, som varetager opgaven. Det følger af legalitetsprincippet.

Hjemlen kan findes i enten den skrevne lovgivning eller subsidiært i de ulovfæstede retsgrundsætninger om kommunalfuldmagten.

Det følger af den såkaldte mellemledsgrundsætning, at en kommune ikke kan udvide kredsen af lovlige kommunale aktiviteter ved at indskyde et ekstra led mellem kommunen og opgaven.

En kommune kan således ikke uden lovhjemmel udvide kredsen af lovlige aktiviteter ved i stedet at yde støtte til en virksomhed, der varetager kommerciel aktivitet, som kommunen ikke selv ville kunne varetage.

Mellemledsgrundsætningen kan illustreres på denne måde:

2. HJEMMEL I DEN SKREVNE LOVGIVNING

2.1 Erhvervsfremmeloven

Af erhvervsfremmelovens § 14, stk. 1, fremgår, at kommunerne kan varetage lokale erhvervsfremmeaktiviteter, der omfatter erhvervsservice og erhvervsudvikling.¹

Som led heri kan en kommune fx gennemføre informationskampagner for at inspirere udvalgte målgrupper til at etablere egen virksomhed og bidrage med individuel eller kollektiv vejledning om virksomhedsrelevante emner. Vejledningen må gerne bidrage til at afklare problemer og behov, men må ikke virke konkurrenceforvridende i forhold til den rådgivning, der tilbydes af private aktører. En kommune kan også holde informationsmøder om generelle temaer, netværksmøder, kurser eller lignende kollektive arrangementer – dog også her under forudsætning af, at tilsvarende ikke udbydes af private aktører.

Hertil fremgår følgende af erhvervsfremmelovens § 14, stk. 4 og 5:

”§ 14. [...] Stk. 4. Kommunernes erhvervsfremmeaktiviteter skal være bredt tilgængelige for virksomhederne.

Stk. 5. Kommunernes erhvervsfremmeaktiviteter må ikke virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv, herunder må der ikke ydes direkte finansiel støtte til enkelte erhvervsvirksomheder. [...]”

Der gælder således snævre rammer for en kommunes bistand til erhvervslivet, idet den dels skal være bredt tilgængelig, dels ikke må være konkurrenceforvridende. Af de særlige bemærkninger til bestemmelserne fremgår herom:

”Dels må man ikke fra offentlig side begunstige bestemte virksomheder på de øvrige virksomheders bekostning. Dette undgås for det første ved, at aktiviteterne skal være bredt tilgængelige for virksomhederne. For det andet ved, at virksomhederne skal betale markedsprisen for de ydelser, de måtte modtage fra offentlig side, f.eks. markedsleje i udlejningssituationer. Dermed sikres, at der ikke er noget subsidieelement i forhold til virksomhederne.

Dette udelukker dog ikke, at visse erhvervsudviklingsaktiviteter kan stilles gratis til rådighed for virksomhederne, f.eks. kommunalt ansatte projektkoordinatorer på forskellige fagområder. Men det forudsætter, at erhvervsudviklingsaktiviteterne er generelt virkende og ikke indholdsmæssigt omfatter aktiviteter, som den enkelte virksomhed alternativt selv skulle foretage eller betale for, f.eks. almindelige revisionsopgaver.”²

(Hortens fremhævnings).

¹ Lovbekendtgørelse nr. 230 af 29. februar 2024 om erhvervsfremmeloven.

² Jf. de specielle bemærkninger til bestemmelserne, jf. lovforslag nr. L 73 af 24. oktober 2018.

2.2 Planloven (uddrag)³

2.2.1 Landsplanlægning

I forbindelse med planlægning for arealanvendelsen i kommunerne spiller kommune- og lokalplanlægning som udgangspunkt den mest centrale rolle, mens landsplanlægning, som henhører under ministeren for byer og landdistrikter, sjældent bringes i anvendelse i forbindelse med planlagt udvikling af kommunernes arealer.

Forsøgsordning om tilladelse til bæredygtige turismeprojekter

Som en forsøgsordning er det imidlertid i planlovens §§ 4 og 4 a⁴, bestemt, at ministeren for byer og landdistrikter

"efter ansøgning fra kommunalbestyrelser [kan] meddele mellem 0 og 15 tilladelser, jf. dog stk. 7, 3. pkt., til planlægning og meddelelse af landzonetilladelser til innovative og miljømæssigt bæredygtige turismeprojekter uanset § 5 b, stk. 1, nr. 1, 3 og 4, og § 35, stk. 3, hvis

1) projekterne har et væsentligt potentiale til at skabe vækst og udvikling i kyst- og naturturismen og øget tiltrækning af turister samt via nyskabende elementer er særegne, så de kan bidrage til udviklingen af turisme i Danmark,

2) etableringen af de konkrete projekter sker i tilknytning til øvrige turismemæssige aktiviteter eller ved omdannelse af eksisterende, overflødiggjorte bygninger inden for strandbeskyttelseslinjen og er i overensstemmelse med de sammenhængende turistpolitiske overvejelser i kommunalbestyrelsens planlægning for turisme samt kommunalbestyrelsens planstrategi,

3) projekterne indpasses arkitektonisk og opføres under særlig hensyntagen til den omkringliggende natur og landskabet og

4) projekterne indeholder tiltag, som bidrager positivt til den omkringliggende natur og også gerne til gode naturoplevelser."

Kystnærhedszonen

Planlovens § 5 b, stk. 1, fastslår (uddrag):

"For planlægningen i kystnærhedszonen gælder, jf. dog stk. 10,

1) at der kun må inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering,

[...]

³ Lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 om planlægning.

⁴ § 4 a er en udvidelse af den i § 5 eksisterende forsøgsordning, som blev indsat i loven i 2014.

4) at ferie- og fritidsanlæg skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser, [...]".

2.2.2 Kommuneplanlægning

Planlovens kap. 4 indeholder regler vedrørende kommuneplanlægning. Alle kommuner har pligt til at udarbejde en kommuneplan, som skal omfatte en periode på 12 år, jf. planlovens § 11, stk. 1.

§ 11, stk. 2, fastslår, at:

"Kommuneplanen fastlægger på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen

- 1. en hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen,*
- 2. retningslinjer for arealanvendelsen m.v., jf. § 11 a, stk. 1, og*
- 3. rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen, jf. § 11 b."*

§ 11 a fastlægger kommuneplankataloget (retningslinjer), hvorved forstås de emner, som skal behandles i alle kommuneplaner, herunder fx beliggenheden af trafikanlæg og beliggenheden af arealer til fritidsformål, herunder kolonihaveområder og andre rekreative områder såsom feriehoteller, feriecentre og forlystelsespladser.

I § 11 b er det fastlagt, for hvilke forhold der skal udarbejdes rammer for lokalplanernes indhold, herunder rækkefølgen af bebyggelse og trafikbetjeningen. Rammebestemmelser bør give mulighed for varierede detailreguleringer i lokalplanerne, men skal dog være så præcise med hensyn til områdets anvendelse, bebyggelsens art og omfang mv. samt enkeltområdernes geografiske afgrænsning, at kravet om overensstemmelse mellem lokalplan og kommuneplanens rammedel kan vurderes.

Rammedelen af kommuneplanen bør kun omfatte arealer, der skal udnyttes til bymæssige forhold, og landområder, hvor lokalplanlægning forventes inden for en overskuelig fremtid. Der er ikke pligt til at fastsætte rammer for hele kommunens geografiske område.

Udlæg af nye arealer til byzone

Landzonereglerne i planloven, jf. lovens kap. 7, indeholder en lang række begrænsninger i forhold til muligheden for etablering af blandt andet ny bebyggelse i landzonen. Som led i kommuneplanlægningen kan kommunerne i kommuneplanens retningslinjer udlægge nye arealer til byzoner for at dække det forventede behov for byvækst i en periode på 12 år, jf. planlovens § 11 a, stk. 7.

Nye arealer til byzone skal placeres i direkte tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse i byzone, jf. § 11 a, stk. 8. Ministeren for byer og landdistrikter kan uanset stk. 8,

efter ansøgning fra kommunalbestyrelser i særlige tilfælde meddele tilladelse til planlægning for et afgrænset areal til byzone, som ikke er placeret i umiddelbar forlængelse af eksisterende byzone. I så fald skal det sikres ved fremtidig vedtagelse af lokalplaner for det pågældende område, at anvendelsen er i overensstemmelse med det ansøgte formål, jf. stk. 9-10.

Ifølge § 11 a, stk. 13, fastsætter ministeren for byer og landdistrikter regler⁵ om kommunalbestyrelsens metode til at opgøre det forventede behov for at inddrage nye arealer til byvækst, herunder om adgangen til at fravige metoden på baggrund af et dokumenteret behov for at udlægge yderligere arealer til byvækst.

Der kan i særlige situationer være brug for at have adgang til de rette arealer, for at nye internationale investeringer kan placeres i Danmark. I sådanne særlige situationer kan staten i samarbejde med de relevante kommuner få det planmæssige grundlag på plads ved anvendelse af landsplandirektiver.

2.2.3 Lokalplanlægning

Generelt

Lokalplaner kan karakteriseres som en 'lokal lov' for, hvad nærmere afgrænsede ejendomme må anvendes til, og hvad der må bygges på dem. De er hermed et vigtigt redskab for kommunalbestyrelserne til at forme den fysiske udvikling af kommunen.

Lokalplaner er direkte retligt bindende for ejere og brugere af fast ejendom, og den anvendelse, bebyggelse og beplantning mv., en lokalplan åbner mulighed for, er af stor betydning for bygherrer, naboer og andre med interesse i byens og kommunens udvikling⁶

Lokalplanret og -pligt

Ifølge planlovens § 13, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen tilvejebringe lokalplaner. Der er således i sit udgangspunkt tale om en ret for kommunerne til at udarbejde nye lokalplaner. Lokalplaner må ikke stride mod kommuneplanen⁷. Et lokalplanforslag, der ikke er i overensstemmelse med kommuneplanen, må derfor ledsages af et kommuneplantillæg.

I visse tilfælde er der efter planlovens § 13, stk. 2, ikke alene en ret, men en pligt til at udarbejde lokalplanforslag. Det er tilfældet,

"før der gennemføres større udstykninger eller større bygge- og anlægsarbejder, herunder nedrivninger af bebyggelse, og i øvrigt når det er nødvendigt for at sikre kommuneplanens virkeliggørelse [...]."

Bestemmelsen fastslår, at der skal tilvejebringes en lokalplan, hvis den pågældende foranstaltning fremkalder væsentlige ændringer i det bestående miljø. Nogle foranstaltning

⁵ Bekendtgørelse nr. 940 af 26. maj 2017 om planlægning af byvækst.

⁶ Jf. Vejledning om lokalplanlægning – indhold, tilvejebringelse og retsvirkning, september 2009.

⁷ Samt en række andre planer, herunder fx Natura2000-planer, råstofplaner mv., jf. planlovens § 13, stk. 1, nr. 2-10.

ger udløser således alene i kraft af størrelsen lokalplanpligt, mens andre - selvom de isoleret set ikke er store - kan udløse lokalplanpligt pga. deres indvirkning på omgivelserne, fx ved placering i sårbare områder som bevaringsområder eller rekreative områder. Det er altså ikke tilstrækkeligt at lægge vægt på projektets størrelse, idet områdets karakter også har betydning for, om et projekt må anses at have en sådan påvirkning, at lokalplan er påkrævet.

Indholdet af lokalplaner

Indholdet af en lokalplan er udtømmende reguleret i planlovens § 15. Ifølge stk. 1 skal en lokalplan indeholde oplysninger om planens formål og retsvirkninger. Formålet skal fastlægge den planlægningsmæssige begrundelse for lokalplanen.

§ 15, stk. 2, fastslår i tillæg hertil, hvad der kan optages bestemmelser om i en lokalplan (lokalplankataloget), herunder blandt andet:

- Områdets anvendelse (nr. 2),
- Ejendommens størrelse og afgrænsning (nr. 3),
- Vej- og stiforhold (nr. 4), og
- Parkeringsforhold (nr. 10).

Vedrører lokalplanen et område, der overgår til byformål eller sommerhusbebyggelse, skal der optages bestemmelser til sikring af nr. 2-4 som nævnt ovenfor, jf. § 15, stk. 3.

Omkostninger forbundet med udarbejdelse af lokalplanforslag

Hvis en udstykning eller et byggearbejde er i overensstemmelse med kommuneplanen, skal kommunalbestyrelsen snarest udarbejde forslag til lokalplan, jf. § 13, stk. 3, 1. pkt. I disse tilfælde kan kommunalbestyrelsen forlange, at udstykkeren eller bygherren yder kommunen bistand til planens udarbejdelse, jf. § 13, stk. 3, 2. pkt.

§ 13, stk. 3, 1. pkt., er begrundet i ønsket om, at kommuner ikke skal kunne trække en nødvendig lokalplanlægning i langdrag til skade for grundejerne i et område, hvor kommuneplanen muliggør en udvikling.

Muligheden for at kræve teknisk bistand gælder kun, når en udstykker eller en bygherre ønsker at udføre et lokalplanpligtigt projekt, der er i overensstemmelse med kommuneplanen. At det er udstykker eller bygherre, der kan yde kommunen bistand, skal forstås bredt, idet forarbejderne fastslår, at alle, der har interesse i gennemførelsen af den foranstaltning, der er anledning til lokalplanforslagets udarbejdelse, opfylder kriteriet.

Bestemmelsen fastslår, at kommunen kan forlange, at bygherre eller udstykker yder kommunen bistand. Kommunen er dog ikke forpligtet til at overvælte udgifterne og kan vælge for egen regning at udarbejde det nødvendige plangrundlag⁸.

Det er alene bistand af teknisk karakter, der kan overvæltes på udstykker/bygherre, hvilket fx vil sige tegninger, visualiseringer og udkast til lokalplanens bestemmelser.

2.3 Vejlovgivningen⁹

2.3.1 Generelt

Vejlovgivningen i form af lov om offentlige veje ("vejloven") og lov om private fællesveje ("privatvejsloven") indeholder regler om vejenes indretning og stand og om færdselsmæssig regulering, der bl.a. har betydning for parkeringsforhold, herunder kommunens forpligtelser og muligheder i den henseende.

Begrebet "offentlige vejarealer" skal forstås forholdsvis bredt og kan således omfatte veje, gade, broer og pladser, der er åbne for almindelig færdsel, jf. vejlovens § 3, nr. 2.

2.3.2 Anlæg af offentlige veje og private fællesveje

Når et areal har status som offentligt vejareal, kan kommunen som vejmyndighed administrere dette, jf. vejlovens § 7. Det indebærer bl.a., at kommunen skal afholde udgifterne til etablering af vejen samt den efterfølgende drift og vedligeholdelse, jf. vejlovens § 8, stk. 1 og 2, som har følgende ordlyd:

§ 8. *Det er vejmyndighedens ansvar at holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver.*

Stk. 2. Vejmyndigheden bestemmer, hvilke arbejder der skal udføres på dens veje, og afholder de udgifter, der er forbundet med sikring og andre forberedende foranstaltninger, anlæg, drift og vedligeholdelse af disse veje, medmindre andet er aftalt mellem vejmyndigheden og en anden vejmyndighed eller en fysisk eller en juridisk person eller er bestemt efter denne lov.

§ 15, stk. 1, fastslår i tillæg hertil følgende:

§ 15. *Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvilke nye kommuneveje der skal anlægges, hvilke bestående kommuneveje der skal flyttes, nedklassificeres eller nedlægges, jf. § 124, og hvilke private fællesveje der skal optages som kommuneveje. Beslutninger herom skal træffes på baggrund af en samlet trafikale vurdering og må ikke kun være begrundet i økonomiske forhold.*

⁸ Jf. Vejledning om bygherres bidrag til udarbejdelse af lokalplaner, sikkerhedsstillelse og frivillige aftaler om udbygning af infrastruktur efter planloven, afsnit 2.3, 2014.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 435 af 24. april 2024 om offentlige veje m.v. og lovbekendtgørelse nr. 1050 af 17. september 2024 om private fællesveje.

Offentlige vejarealer kan i øvrigt benyttes til andet end trafikale formål, hvis kommunen meddeler tilladelse hertil, jf. vejlovens § 80. Det kan fx være til udeservering, opstilling af boder, koncerter, mv.

For så vidt angår anlæg af private fællesveje, er det kommunen som vejmyndighed, der bestemmer, i hvilket omfang og hvornår en udlagt privat fællesvej skal anlægges som privat fællesvej af hensyn til udbygning af det samlede vejnet inden for et område, jf. lov om private fællesveje § 39, stk. 1.

Udgifterne forbundet med anlægget af en privat fællesvej skal fordeles efter reglerne i kapitel 9, jf. § 39, stk. 2, i lov om private fællesveje. Reglerne om udgiftsfordeling er detaljerede. Et væsentligt udgangspunkt er dog, at udgifterne skal fordeles mellem de tilgrænsende grundejere med vejret, jf. lov om private fællesveje § 49, stk. 1, og at fordelingen – medmindre andet aftales – sker efter måden, hvorpå ejendommene benyttes eller forventes at blive benyttet, jf. § 51.

Hvis kommunen selv er tilgrænsende grundejer med vejret, kan kommunen således deltage i betalingen af vejanlægget efter ovenstående regler. Men en kommune har ikke i øvrigt hjemmel, fx i kommunalfuldmagten, til at afholde udgifter til en privat fællesvej.¹⁰

2.3.3 Parkering

Det er kommunen som vejmyndighed, der afholder udgifterne forbundet med anlæg af en offentlig vej, inklusive særlige vejparkeringsanlæg eller særlig indretning af parkeringspladser på det almindelige vejareal. Det følger af § 8, stk. 2, i lov om offentlige veje som citeret ovenfor.

2.4 Spildevandsbetalingsloven¹¹

Spildevandsbetalingsloven indeholder i § 2, regler om, hvornår der kan og skal opkræves tilslutningsbidrag samt regler for den konkrete fastsættelse heraf.

Hovedreglen findes i § 2, stk. 1, som har følgende ordlyd:

"Ved tilslutning af ejendomme, der ikke tidligere har været tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab, pålignes et standardtilslutningsbidrag. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der er tilsluttet eller er pålignet tilslutningsbidrag til et spildevandsforsyningsselskab, jf. dog stk. 4, 5 og 7. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der før den 1. januar 2010 var tilsluttet eller var pålignet tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg i henhold til tidligere regler.

¹⁰ Jf. Økonomi- og Indenrigsministeriets brev af 19. december 2013 (kommunalt tilsyn).

¹¹ Lovbekendtgørelse nr. 187 af 19. februar 2025 om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber mv.

2.5 Miljøbeskyttelsesloven¹²

Miljøbeskyttelseslovens § 32b, stk. 1, fastslår spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt og har følgende ordlyd:

"Spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, er forpligtet til at forsyne ejendomme i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde som fastlagt af kommunalbestyrelsen, jf. § 32."

2.6 Miljøvurderingsloven

Reglerne om VVM og SMV findes først og fremmest i VVM-direktivet og SMV-direktivet. Reglerne om miljøvurderinger er implementeret i lov om miljøvurdering af planer og programmer (SMV) og af konkrete projekter (VVM). I miljøvurderingslovens kap. 4 findes reglerne om, hvornår myndighederne skal gennemføre miljøvurdering eller screening af planer og programmer, jf. §§ 8 og 10:

"§ 8. Myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer, hvor disse

1) udarbejdes inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, energi, industri, transport, affaldshåndtering, vandforvaltning, telekommunikation, turisme, fysisk planlægning og arealanvendelse og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til de projekter, der er omfattet af bilag 1 og 2,

2) medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger eller

3) vurderes at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. stk. 2.

Stk. 2. Myndigheden skal gennemføre en vurdering af, om planer og programmer kan få væsentlig indvirkning på miljøet, når disse

1) er omfattet af stk. 1, nr. 1, og kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i sådanne planer eller programmer eller

2) i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser og kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet."

Dertil kommer reglerne i kap. 6 om miljøvurdering af konkrete projekter, jf. nærmere §§ 15-16. For så vidt angår projekter, skal det – hvis projektet falder inden for rammerne af § 15-16, vurderes, om projektet er opført på bilag 1 eller 2 til miljøvurderingsloven, idet bilag 1 og 2 til loven indeholder en udtømmende liste over de projekter, der skal miljøvurderes samt de projekter, der skal screenes med henblik på vurdering af, om de skal miljøvurderes.

---

¹² Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

2.7 Teleloven

Offentlige myndigheders mulighed for at stille en trådløs adgang til internettet til rådighed for offentligheden er reguleret i telelovens §§ 60 b og 60 c.¹³

Telelovens § 60 b regulerer en offentlig myndigheds mulighed for at stille trådløst internet til rådighed for offentligheden på myndighedens egne lokaliteter:

"§ 60 b. Offentlige myndigheder kan som et supplement til en tjeneste, som myndigheden udbyder, gennem et radiobaseret lokalnet stille en trådløs adgang til internettet til rådighed for offentligheden på myndighedens lokaliteter og i offentlige områder tæt på myndighedens lokaliteter.

Stk. 2. Offentlige myndigheder kan lade deres radiobaserede lokalnet, jf. stk. 1, indgå i et fælles net bestående af forskellige slutbrugeres radiobaserede lokalnet med henblik på herigennem at stille en trådløs adgang til internettet til rådighed for hinanden eller for offentligheden.

Stk. 3. Digitaliseringsministeren kan i særlige tilfælde fastsætte regler om begrænsninger i den trådløse adgang til internettet efter stk. 1."

Telelovens § 60 d regulerer en offentlighed myndigheds mulighed for at stille trådløst internet til rådighed for offentligheden på udendørs steder, hvor der er aktiviteter målrettet turisme:

"§ 60 c. Kommunalbestyrelser kan uden for de tilfælde, der er nævnt i § 60 b, stille en gratis trådløs adgang til internettet til rådighed for offentligheden på udendørs steder, hvor der er aktiviteter rettet mod international turisme, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 2. Offentlige myndigheder kan uden for de tilfælde, der er nævnt af § 60 b, stille en gratis trådløs adgang til internettet til rådighed for offentligheden på den offentlige myndigheds lokaliteter eller på udendørs offentligt tilgængelige steder, hvor

- 1) den offentlige myndighed har opnået hel eller delvis støtte til etableringen af adgangen til internettet fra Europa Kommissionen, jf. dog stk. 3 og 4, eller*
- 2) den offentlige myndighed har søgt om støtte til etableringen af adgangen til internettet fra Europa-Kommissionen og har opfyldt kriterierne herfor, men ikke opnået støtte, jf. dog stk. 3, 4 og 6.*

Stk. 3. Der må ikke med den trådløse adgang til internettet efter stk. 1 og 2 skabes et sammenhængende net i et større område.

Stk. 4. [...]

---

¹³ Lovbekendtgørelse nr. 681 af 16. juni 2025 om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Stk. 5. Adgang til internettet efter stk. 1 må maksimalt gives i 1 time pr. døgn pr. stykke udstyr.

[...]."

3. ULOVFÆSTEDE RETSGRUNDSÆTNINGER: KOMMUNALFULDMAGTEN

3.1 Indledende om kommunalfuldmagten

Kommunalfuldmagten er en samling af retsgrundsætninger, som omhandler kommuners adgang til at varetage opgaver, som ikke er reguleret i den skrevne lovgivning. De opgaver, som kommunerne kan varetage i medfør af kommunalfuldmagten, skal varetages i overensstemmelse med lovgivningen og almindelige offentligretlige grundsætninger, herunder kravet om saglighed, proportionalitetsprincippet, lighedsgrundsætningen og kravet om økonomisk forsvarlig forvaltning.

Kommunalfuldmagtsreglerne følger af praksis fra det kommunale tilsyn, dvs. Ankestyrelsen med (aktuelt) Indenrigs- og Sundhedsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed.

Kommunalfuldmagten finder kun anvendelse, hvis et forhold ikke er udtømmende reguleret i den skrevne lovgivning.

I det følgende beskrives uddrag af principperne om kommunalfuldmagten.

3.2 De lovlige kommunale opgaver

Kommunen kan alene varetage eller yde støtte til de opgaver, som kommunen har en saglig kommunal interesse i at varetage – også omtalt som de "lovlige kommunale opgaver".

Af den kommunale tilsynspraksis følger, at kommuner fx lovligt kan varetage opgaver, der har til formål at fremme kultur, den lokale turismeudvikling, beskæftigelse, rekreative hensyn, borgernes fritidsinteresser, udvikling af infrastruktur, branding af kommunen og understøtte den generelle erhvervsudvikling i kommunen.¹⁴

Det er derimod ikke en lovlig kommunal interesse at varetage kommercielle aktiviteter, dvs. aktiviteter med fortjeneste for øje. Kommunen skal derfor sikre, at kommunen ikke – hverken direkte eller indirekte – yder støtte til aktiviteter med profitformål. Det er dog ikke i strid mod forbuddet mod profitformål, hvis en i øvrigt lovlig kommunal aktivitet medfører en fortjeneste, hvis formålet ikke har været at opnå profit.

3.3 Forbud mod støtte til enkelte virksomheder

De kommunale midler skal enten komme alle eller en sagligt afgrænset kreds til gode. Det beskrives ofte sådan, at aktiviteten eller støtten ikke må have til formål at begunstige enkeltpersoner eller enkelte virksomheder.

---

¹⁴ Se fx Indenrigs- og Sundhedsministeriets udtalelse af 27. marts 2007 om vederlagsfri udlån af arealer til en festival.

Kommunal støtte skal således enten komme alle eller en sagligt afgrænset kreds til gode, herunder være båret af lovlige kommunale interesser (fx turisme, erhvervsudvikling eller branding) og ikke hensynet til enkelte aktører.

En kommune kan derfor ikke med hjemmel i kommunalfuldmagten yde støtte til en enkelt virksomhed. Det gælder enhver form for støtte, herunder fx udlejning til under markedsleje, tilskud, lån, garantier, udlån af personale mv., og det gælder, uanset hvordan virksomheden er organiseret eller udøves.¹⁵

Hvis en kommune yder støtte til en enkelt virksomhed, fx til at varetage en lovlig kommunal opgave, skal støtten øremærkes, og modtageren må ikke opnå mere end et normalt udbytte. Herudover er der en begrænsning på at udlodde udbytte til ejeren/ne. Det er derfor ikke nødvendigvis attraktivt for kommercielle virksomheder at modtage kommunal støtte.

Kommunalfuldmagten er ikke til hinder for, at kommunens aktiviteter kommer fx en mindre kreds af virksomheder til gode, blot aktiviteten ikke er *begrundet* i hensynet til den enkelte, men varetager en lovlig kommunal interesse.

Det bemærkes, at der ikke er tale om støtte, hvis kommunen opkræver markedspris/markedsleje.

3.4 Lokalitetsprincippet

For at en kommune efter kommunalfuldmagten kan varetage eller yde støtte til en aktivitet, følger det af lokalitetsprincippet, at aktiviteten som minimum har en vis interesse-mæssig tilknytning til kommunen, og den må ikke i det væsentligste være til gavn for andre end kommunens borgere.

Af praksis fra det kommunale tilsyn kan imidlertid udledes, at lokalitetsprincippet ikke skal fortolkes snævert. Det afgørende er ikke den fysiske placering af opgaven, men derimod at opgaven interesse-mæssigt er knyttet til kommunen. I en situation hvor det enten er nødvendigt eller naturligt at placere en given aktivitet på en anden kommunes område, kan en kommune således støtte aktiviteten, hvis der foreligger den interesse-mæssige tilknytning til den kommune, som yder støtte.

Lokalitetsprincippet er derfor ikke til hinder for, at en kommune yder støtte til et projekt, der går ud over kommunens geografiske område, hvis der er en lovlig kommunal interesse heri.¹⁶

3.5 Opgavefordelingsprincippet

For at en kommune efter kommunalfuldmagten kan varetage en opgave, skal det ske i overensstemmelse med opgavefordelingsprincippet. Dette princip indebærer, at en kommune ikke kan varetage eller yde økonomisk støtte til varetagelsen af opgaver, som den

---

¹⁵ Jf. Fenger, N. *Forvaltningsret* (2018) Djøf Forlag. Side 789.

¹⁶ Jf. Revsbech, Karsten, K., Ege, H., & Thomsen, H. B. *Kommunernes opgaver* (4. udg., 2023) Djøf Forlag. Side 94ff.

skrevne lovgivning har henlagt til regionerne eller staten. Det er dels begrundet i, at lovgivningen er udtryk for, hvilket organisatorisk niveau som er bedst egnet til at varetage opgaven, dels for at undgå at borgerne betaler for samme ydelse over både kommune- og statsskatten.

Af praksis fra det kommunale tilsyn kan udledes, at princippet har mindre vægt, når det gælder vurderingen af, om en aktivitet er lovlig i henhold til kommunalfuldmagten.

3.6 Anlægsstøtte og driftsstøtte

Hvis en kommune yder støtte til en enhed, fx en fond, der også varetager opgaver, der ikke er lovlige kommunale opgaver, skal kommunen øremærke støtten. Herved sikres, at støtten alene anvendes til lovlige kommunale opgaver. Kommunen skal føre kontrol med, at støttemodtageren anvender den økonomiske støtte til lovlige kommunale opgaver.

Anlægsstøtte understøtter som udgangspunkt alle støttemodtagerens aktiviteter og kan derfor som udgangspunkt ikke øremærkes. En kommune kan derfor ikke yde anlægsstøtte, hvis støttemodtageren også udøver andre aktiviteter end lovlige kommunale opgaver. Der er fx tale om anlægsstøtte, hvis en kommune indskyder grundkapital i forbindelse med stiftelsen af en fond, eller hvis kommunen støtter opførelsen af et byggeri eller andre anlæg – herunder ved at sælge arealer eller bygninger til under markedsprisen.

Praksis kan sammenfattes som følger:

	Støttemodtager udfører udelukkende lovlige kommunale opgaver	Støttemodtager udfører både lovlige kommunale opgaver og andre opgaver (fx har profitformål)
Anlægsstøtte ¹⁷	Lovligt	Ikke lovligt
Øremærket driftsstøtte	Lovligt	Lovligt

Hvis en aktør får ikke-øremærket støtte, antages det i Ankestyrelsens praksis, at denne aktør altid fremover vil være forpligtet til at iagttage kommunalfuldmagtsreglerne. En aktør, der modtager ikke-øremærket støtte, vil således fremover alene kunne lave lovlige kommunale aktiviteter, og der vil være forbud mod at opnå et udbytte, der overstiger en almindelig forrentning. Ved ophør vil midlerne skulle anvendes til lovlige kommunale formål. Disse forhold skal sikres gennem vedtægterne for modtageren.

Hvis kommunen yder ikke-øremærket støtte, skal kommunen ikke blot sikre, at modtageren kun varetager lovlige kommunale opgaver på støttetidspunktet, men også at støttemodtagerens vedtægter afskærer modtageren fra sidenhen at anvende midler til ikke-kommunale formål og fra at varetage opgaver, der ikke er lovlige kommunale opgaver.

¹⁷ Eller støtte til en fond, der er stiftet af/har modtaget en væsentlig gave fra en kommune, eller til en forening, der har en kommune som medlem, eller et selskab, der har en kommunal (med)ejerskab.

Kommunen skal altså føre kontrol med, at midlerne rent faktisk også alene anvendes til den lovlige kommunale opgave.

3.7 Kommunal erhvervsvirksomhed

Det følger af kommunalfuldmagtsreglerne, at en kommune som udgangspunkt ikke må drive erhvervsvirksomhed, herunder handel, håndværk, industri og finansiel virksomhed.

Forbuddet mod kommunal erhvervsvirksomhed skyldes hensyn til den private sektor, herunder hensynet til lige konkurrence på erhvervsmarkeder, hvorfor kommuner som udgangspunkt ikke bør drive skattefinansieret virksomhed. Forbuddet gælder også, selvom aktiviteten ikke udøves med det formål at opnå en fortjeneste, og selvom der ikke konkret opnås fortjeneste ved aktiviteten. Endelig gælder forbuddet også i forhold til en kommunes engagement i andres varetagelse af erhvervsvirksomhed, jf. mellemledsgrundsætningen.¹⁸

Visse hensyn kan imidlertid gennembryde kommuners forbud mod at drive erhvervsvirksomhed. Det gælder fx hensyn til det kommunale fællesskabs behov eller til samfundsmæssige interesser som fx at undgå værdispild.

Der gælder derfor en række undtagelser til forbuddet mod kommunal erhvervsvirksomhed, herunder fx produktion til eget brug, salg af tilfældigt opstået overkapacitet, som ikke kan afskaffes, accessorisk virksomhed og køb og salg af fast ejendom mv. Disse undtagelserne er uddybet nedenfor.

Undtagelserne er i vidt omfang tilknyttet betingelser, som skal sikre, at der undgås konkurrenceforvridning. Hvis en kommune efter kommunalfuldmagten har hjemmel til erhvervsvirksomhed, stilles der derfor som hovedregel krav om, at kommunen skal søge at opnå markedsprisen i forbindelse med salg af de kommunale ydelser og aktiver, fx hvis dette sælges som overkapacitet.¹⁹

3.8 Produktion til eget brug

Kommuner har en generel adgang til at forsyne sig selv med varer og tjenesteydelser samt fast ejendom, anlæg, herunder bygninger, som er nødvendige eller hensigtsmæssige for løsningen af kommunale opgaver.

Der gælder to betingelser for produktion til eget brug:

- Produktionen må alene ske med henblik på kommunens selvforsyning og således ikke med henblik på afsætning på et marked.

---

¹⁸ Se høringsudkast til lovforslag om kommunal og regional erhvervsvirksomhed, afsnit 3.1.1.2.1.

¹⁹ Et salg til markedsvilkår kan medføre, at kommunen opnår en fortjeneste ved salget. Dette er imidlertid ikke i strid med forbuddet mod profitformål, idet det afgørende er, at formålet med aktiviteten (salget) ikke var at opnå en fortjeneste.

- Den kommunale produktion skal være økonomisk forsvarlig, og omkostningerne ved den kommunale produktion må således ikke være eksorbitante, sammenlignet med hvad det koster, hvis produktionen varetages af en privat aktør. Der tilkommer dog kommunalbestyrelsen vide rammer for vurderingen af, om kommunens produktion af varer, løsøre, tjenesteydelser samt anlæg og bygninger til eget brug er økonomisk forsvarlig.

3.9 Overkapacitet

Overkapacitet opstår, når en kommune har en overskydende kapacitet i sit produktionsapparat eller overskud af personale, lokaler, fast ejendom mv.

Betingelserne for, at en kommune kan sælge eller udleje overkapacitet, er,

- at overkapaciteten er et resultat af kommunens udførelse af lovlige kommunale opgaver,
- at kommunen ikke har dimensioneret sin kapacitet med det formål at opnå mulighed for at kunne sælge overkapacitet og derved varetage opgaver, der normalt ikke er kommunale (det skal være en "tilfældig overkapacitet"), og
- at kommunen – af hensyn til at kunne løse sine kommunale opgaver – ikke kan afskaffe overkapaciteten, fx fordi der er behov for en højere kapacitet i spidsbelastningssituationer.^{20, 21}

I forhold til om der er tale om overkapacitet, som ikke kan afskaffes, sondres traditionelt mellem anlæg/maskiner, der ofte ikke kan afskaffes, da der er behov for dem til den kommunale opgaveløsning, og arbejdstimer, der oftest kan afskaffes.

Ved vurderingen af, om en kommune lovligt kan sælge overkapacitet, indgår det desuden som et element, om opgaven i forvejen varetages på rimelig måde af private erhvervsdrivende. Hvis der ikke er et marked for private, vil det indebære, at salg af overkapacitet tillades i lidt videre omfang. Det antages dog, at hensynet til værdispild har overvægt i forhold til hensynet til det private erhvervsliv.²²

Salg af overkapacitet skal ske til markedspris for at undgå konkurrenceforvridning, ved at kommunen yder støtte til en privat virksomhed. Salg kan dog ikke ske til under kostprisen, uanset at det er markedsprisen.²³

²⁰ Jf. Berth, Rikke Søgaard *Kommunalret for praktikere – I* (2024) Karnov Group. Side 33.

²¹ For overkapacitet i form af ledige lokaler og arealer gælder der dog en lidt lempet vurdering. Kommunen er således ikke forpligtet til at afskaffe (sælge) bygninger og arealer, blot fordi kommunen ikke nu og her har behov for selv at kunne råde over dem, jf. Berth, Rikke Søgaard *Kommunalret for praktikere – I* (2024) Karnov Group. Side 33.

²² Jf. høringsudkast til lovforslag om kommunal og regional erhvervsvirksomhed, afsnit 3.1.1.2.2.3.

²³ Jf. høringsudkast til lovforslag om kommunal og regional erhvervsvirksomhed, afsnit 3.1.1.2.2.3.

3.10 Accessorisk virksomhed

En kommune kan i henhold til tilsynspraksis i (meget) begrænset omfang varetage accessoriske opgaver, dvs. opgaver, som i princippet ikke er kommunale, men som har en så nær og naturlig sammenhæng med en lovlig kommunal opgave, at det vil være urimeligt, hvis kommunen ikke kunne varetage opgaven. Det kan fx være at drive café i tilknytning til et museum.

Betingelserne for, at en kommune har adgang til at varetage accessoriske opgaver efter kommunalfuldmagten, er,

- at opgaven har en så nær og naturlig sammenhæng med den lovlige kommunale aktivitet, at det ville være urimeligt, hvis kommunen ikke kunne varetage opgaven,
- at opgaven i sit omfang skal være underordnet i forhold til den lovlige kommunale hovedvirksomhed, som opgaven varetages i tilknytning til, og
- at opgaven skal (med jævne mellemrum) forsøges bortforpagtet på markedsmæssige vilkår, så selve driften varetages af en ekstern aktør.²⁴

Herudover indgår det i vurderingen af, om en kommune må drive accessorisk virksomhed, om opgaven i forvejen varetages på rimelig måde af private erhvervsdrivende. Der er ikke tale om en kategorisk betingelse, men om et element, der indgår i den samlede afvejning.²⁵

3.11 Særligt om køb af fast ejendom mv.

Efter den kommunale tilsynspraksis kan en kommune købe fast ejendom med henblik på at varetage kommunale opgaver.

Det indebærer for det første, at en kommune kan købe fast ejendom for at udføre opgaver, der har hjemmel i den skrevne lovgivning eller i kommunalfuldmagten, herunder fx til kulturelle opgaver eller administration, hvor den faste ejendom skal udgøre den fysiske ramme for den kommunale opgavevaretagelse.

For det andet indebærer det, at en kommune kan købe en fast ejendom med henblik på at videresælge den til en køber, som forpligter sig til at anvende ejendommen til et formål, som passer til kommunens (lovlige) planlægning. Kommunen kan fx erhverve en grund med henblik på videresalg til en fond, der vil opføre et museum. Det må antages, at kommunen fx gennem tinglysning skal sikre sig, at formålet rent faktisk opnås.

For det tredje indebærer det, at en kommune kan sikre byggemodnet jord til boliger og erhverv (jordforsyning). Kommuner har således en lovlig interesse i at udvikle kommunen,

²⁴ Dvs. at en kommune fx kan eje en café på et museum, men selve driften skal om muligt bortforpagtes på markedsvilkår.

²⁵ Kravet om bortforpagtning gælder ikke, hvis kommunen har overladt opgaven til en privat aktør.

herunder gennem udbud af byggemodnede grunde til bolig og erhverv, idet udbud af byggemodnede grunde til bolig og erhverv understøtter kommunens lovlige interesse i at udvikle kommunen (kommunens planlægnings- eller byudviklingsmæssige interesser).

Endelig indebærer det for det fjerde, at en kommune kan erhverve en ejendom, når kommunen har en kommunal interesse i at sikre sig rådigheden over ejendommen, og i hvad ejendommen anvendes til (fx rekreative formål). Dvs. at en kommune kan købe en ejendom, selvom den på købstidspunktet ikke har konkrete planer for, hvad ejendommen skal benyttes til, blot der er en vis mulighed for, at kommunen på et tidspunkt skal anvende ejendommen til (selv eller gennem andre) at varetage en kommunal interesse.²⁶

4. STATSSTØTTEREGLERNE

4.1 Overblik over reglerne om statsstøtte

Det er en forudsætning for kommuners opgavevaretagelse, at den sker i overensstemmelse med statsstøttereglerne. Når en kommune ønsker at yde støtte til fx private aktører eller aktiviteter, som varetager en lovlig kommunal interesse, er det derfor vigtigt, at kommunen allerede tidligt i processen får de statsstøtteretlige rammer på plads.

Statsstøtte er reguleret i konkurrencelovens § 11 a og i artikel 107-109 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF).

Begge regelsæt indeholder forbud mod at yde ulovlig statsstøtte. Der er tale om statsstøtte, når (i) støtten ydes med offentlige (herunder kommunale) midler, (ii) modtageren er en virksomhed, (iii) støtten udgør en fordel for støttemodtageren, (iv) støtten er selektiv, og (v) støtten kan forvride konkurrencen.

4.2 Konsekvensen af om de danske regler eller EU-reglerne skal anvendes

Hvis støtten ikke har samhandelsvirkning (se afsnit 4.3 nedenfor om, hvornår støtte har samhandelspåvirkning), skal spørgsmålet om støttens lovlighed alene vurderes efter de danske regler. Hvis støtten har samhandelspåvirkning, skal støtten vurderes efter EU-statsstøttereglerne.

Efter *de danske statsstøtteregler* gælder det, at der vil være tale om lovlig støtte (i statsstøttehenseende), hvis støtten har hjemmel i den skrevne lovgivning eller kommunalfuldmagtsreglerne.

Det betyder, at støtte, der ikke har samhandelspåvirkning, og som har hjemmel i skreven ret eller kommunalfuldmagten, er lovlig statsstøtte.

Statsstøtte efter de danske regler kræver ikke, at støtten anmeldes og godkendes.

Støtte *omfattet af EU-statsstøttereglerne* er ulovlig, medmindre støtten kan gives i overensstemmelse med en fritagelse. Fritagelsesmulighederne omfatter blandt andet:

---

²⁶ Jf. Berth, Rikke Søgaard *Kommunalret for praktikere – I* (2024) Karnov Group. Side 34.

- De minimis-støtte, dvs. støtte med et (samlet fra alle støtteydere i EU) beløb under ca. 2,25 mio. kr. (300.000 euro) over tre år, eller
- støtte, der ydes i overensstemmelse med den generelle gruppefritagelsesforordning.

Er støtten ikke omfattet af en fritagelsesordning, er støtten alene lovlig, hvis den godkendes af Kommissionen, se fx Kommissionens godkendelse af støtte til Geocenter Møn.²⁷

Offentlig støtte, som skal anmeldes til Kommissionen, må ikke tildeles, før Kommissionen har godkendt støtten.

4.3 **Hvornår er der samhandelspåvirkning?**

Om offentlig støtte har samhandelspåvirkning, er en vurdering af, om støtten er egnet til at påvirke samhandlen mellem EU-medlemsstaterne, dvs. om støtten styrker støttemodtagerens mulighed for at konkurrere på tværs af EU-lande, når der sammenlignes med andre virksomheder.

Det afgørende for, om der samhandelspåvirkning, er, om støtten *antages* at kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Det er således ikke nødvendigt at fastslå, om støtten *rent faktisk* vil påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

Støtten kan påvirke samhandlen mellem medlemsstaterne, selvom støttemodtageren ikke er direkte involveret i grænseoverskridende handel. Det kan fx være tilfældet, hvis støtten gør det sværere for aktører i andre medlemsstater at komme ind på det danske marked ved at opretholde eller styrke det lokale udbud af varer eller tjenesteydelser.

Støtten kan have samhandelspåvirkning, selvom støttebeløbet er forholdsvis ubetydeligt, og selvom støtten gives til en støttemodtager med beskeden størrelse.

Ved vurderingen af, om der er samhandelspåvirkning, skal følgende forhold inddrages:

Aktivitetens geografiske placering

Det taler imod, at støtten har samhandelspåvirkning, hvis aktiviteten, der gives støtte til, er lokalt forankret eller begrænset til at lokalt publikum. Det er fx tilfældet, hvis støttemodtageren kun leverer varer eller tjenesteydelser i et begrænset område i en medlemsstat, og det ikke er sandsynligt, at der tiltrækkes kunder eller investeringer fra andre medlemsstater. Det er også relevant, om aktiviteten/produktet alene gennemføres på dansk.

Om aktiviteten tiltrækker kunder eller investeringer fra andre medlemsstater

Det taler imod, at støtten har samhandelspåvirkning, hvis det er usandsynligt, at støttemodtageren tiltrækker kunder eller investeringer fra andre medlemsstater.

---

²⁷ Kommissionens meddelelse af 26. august 2005, se her.

Markedet og markedsforholdene

Det taler imod samhandelspåvirkning, hvis virksomheder og kunder inden for den industri/sekter/branche, der støttes, ikke normalt opererer på et internationalt marked.

Der er flere danske eksempler på, at støtte til kultur kan påvirke samhandlen mellem EU-lande: I sag SA.33728 havde støtte til multiarenaen Royal Arena samhandelspåvirkning, fordi arenaen skulle anvendes til arrangementer inden for musik, sport og kultur på højt internationalt niveau og i konkurrence med andre udbydere. I sag N 216/05 havde støtte til opførelse af GeoCenter Møns Klint samhandelspåvirkning, fordi centret skulle tiltrække udenlandske turister. Tilsvarende havde støtte til etablering af Dansk Skaldyrscenter samhandelspåvirkning, da centret forventedes at tiltrække besøgende fra andre lande (SA.30649).

Offentlig støtte, som kun har lokal virkning, påvirker ikke samhandlen mellem EU-lande. Det gælder også inden for det kulturelle område. I sag SA.36581 havde støtte til opførelse af et arkæologisk museum på Kreta fx ikke samhandelspåvirkning, da museet ikke ville føre til en øget tilgang af turister til området.

Hellerup, 7. august 2025

Horten

Rikke Søgaard Berth